

[Poul H. Møller]

Alt dette er jo baggrunden for moderniseringen af Europas forsvar. Hvis ikke truslen fra de hundreder af SS-20 raketter bliver afværget af tilsvarende udsigt til krydsermissiler, så opmuntres Warszawapagten til at kaste sig ud i noget, som ikke kan styres. Invasionen i Afghanistan var nok fejlvurderet af Sovjet. Ikke alene det, at det synes at blive et nyt Vietnam, men også den voldsomme reaktion fra store dele af den vestlige verden og store dele af den øvrige verden, er nok kommet bag på dem. Men hverken Danmark eller dets NATO-allierede må fremover give Sovjet anledning til nye fejlvurderinger, og derfor må vi til enhver tid have et troværdigt forsvarsberedskab.

Skal dette oprustningsræs da fortsætte i det uendelige? Nej, bestemt nej. USA tilbød jo straks efter vedtagelsen af anskaffelsen af de 572 krydsermissiler og raketter, som først kan være opstillet her i Europa i 1983-84, at forhandle med Sovjet om en nedtrapning af disse våben, vel at mærke gensidigt. Sovjet sagde dengang nej, men når NATO står fast på sin beslutning om at imødegå faren fra SS-20 raketterne, hvad man jo gør og nylig har bekræftet på et NATO-forsvarsministermøde, så synes Sovjet at være til at tale med alligevel.

Derfor er der håb om et godt resultat af de forhandlinger, som i næste måned påbegyndes i Genève om våbenbegrænsningerne. Vi må håbe og ønske, at nye SALT-forhandlinger og fredsinitiativer i øvrigt kan standse dette vanvid. Et atomvåbenfrit Norden er først og fremmest et NATO-anliggende, men det er også et Warszawapagtanliggende. Fredsforhandlinger er af stor betydning for Øst-Vest-forholdet, men i ikke mindre grad for Nord-Syd-problematikken.

Jeg ser, at min tid er ved at udløbe. Jeg skal til sidst blot sige, at vi fra kristeligt folkepartis side ikke kan stemme for noget af de to fremsatte dagsordensforslag.

Ib Christensen (DR):

Truslen om en såkaldt begrænset kernevåbenkrig i Europa er jo den reelle baggrund for den stærkt voksende fredsbevægelse i disse år og måneder i de europæiske lande. Denne bevægelse kan ikke manes i jorden med beskyldninger for at gå fremmede landes ærinde, ej heller ignoreres med et fortsat

våbenkapløb til følge. Vort krav er, at Danmark sammen med de øvrige nordiske lande tager initiativ til etablering af en traktatfæstet, internationalt garanteret atomvåbenfri zone i Norden med tilgrænsende områder. Vi må sige klart fra over for supermagter, der i stigende grad kun synes at se militære løsninger på den globale krise. Få lande har bedre end de nordiske muligheder for at råbe verdensoffentligheden op og gå foran med et godt eksempel.

Da Sovjetunionens præsident i sommer ventilerede muligheden af at inddrage sovjetisk område i forbindelse med en traktatfæstelse af Norden som atomvåbenfri zone, var der højrepartier herhjemme, der end ikke ville acceptere en undersøgelse af den sovjetiske åbning. Heldigvis blev der ikke lyttet til disse røster, men det må på den anden side konstateres, at der ikke fra sovjetisk side er kommet nogen som helst konkretisering af åbningen, skønt de nordiske lande, ikke mindst Sverige, har udfoldet anstrengelser for at opnå en sådan.

Jeg vil gerne citere fra dagbladet Information fra den 14. september 1981, fra et interview med det svenske udenrigsministeriums direktør, Leif Leifland, der siger følgende:

»Sovjetunionen må præcisere Bresjnevs udspil og ikke blot kræve, at de nordiske lande siger ja til at lave en atomfri zone. I den sammenhæng sagde Leifland, at det »selvfølgelig spiller en stor rolle, at Norden er så tæt på måske verdens største kernevåbenkoncentration«.

Han understregede, at den store sovjetiske kernevåbenkoncentration nær de nordiske lande selvfølgelig skal vurderes i lyset af stormagtsbalancen, »men den er der og betyder selvfølgelig meget for vores holdning«.

Og videre citeres Leifland for at sige – og han har undersøgt i Moskva, hvad der ligger bag ved Bresjnevs åbning – følgende:

»Når Sovjetunionen har sagt A, må det også sige B. Vi kræver ikke en udførlig liste over, hvilke områder og våbentyper man er villig til at inddrage. Men vi må kræve uforpligtende uddybning af tankegangen bag. Vi må vide, om det drejer sig om våben i Østersøen eller på Kolahalvøen, og hvilken type våben.«

Det er ord, synes jeg, som er egnede til at gøre indtryk.